Ve středu 12. ledna 1944.

Správný KLUK

60 HALÉŘŮ

Časopis radostného mládí | Číslo 1 • Ročník II.

Novoroční pozdrav správným klukům

Dr. FRANTIŠEK TEUNER.

Vedení našeho listu pro všechny chlapce 10—14leté uspořádalo soutěž, v níž ti nejlepší mají být odměněni nejen diplomem uznání, ale i znamenitým titulem správný kluk. — Vy, malí kamarádi, kteří budete ozdobeni tímto uznáním správný kluk, uvědomte si, že jste si vysloužili něco podobného, jako byly rytířské ostruhy, které kdysi dobýval panoš na svém prvním turnaji a vy ostatní, na které se nedostalo, vzhlížejte k vyznamenaným bez závisti, ale za to s povzbuzením, že druhá soutěž nebo jiná příležitost dá i vám možnost uznat to, co už stejně v srdci a duši jste, totiž označení správného kluka.

Pamatujte si, že správnost mladého chlapce není u nás chápána jako onen pazvuk spíše předměstského než jadrně českého výrazu správný kluk, nýbrž náš chlapec, který označen slovem správný, musí být také opravdu správným člověkem na svém místě, musí být vzorem pro své kamarády a potěšením pro své rodiče. Ne nějaký zchoulostivělý nebo přemoudřelý mazánek nebo bezohledně kupředu se deroucí a všemu rozumějící vyrůstek, nýbrž chlapec plný zdraví, odvahy, který má rád své kamarády, má rád všechno ušlechtilé a krásné, dovede plnit své malé povinnosti ať ve škole nebo ve službě mládeže, je ukázněný, doma u rodičů jako mezi kamarády, zajímá se o všechno, co mu může dodat ušlechtilost ducha a zdraví těla.

S odvahou vpřed i v tomto roce!

Važte si té možnosti, kterou vám dává vedení i výchova Kuratoria tím, že vám umožňuje poznávat ve vaší nové činnosti všechno, co vám může duchovně i tělesně prospívat nejen již teď ve vašich mladších letech, ale čím budete také vyzbrojeni pro dobu, až jednou vyrostete. Ve vaší vánoční soutěži poznali jste 6 hlav a 6 tváří, tři hudebníky, dva básníky a jednoho malíře, kteří se zrodili buď z německého, nebo českého národa.

Ale je to hezké od vás, že jste v takovém množství — počtu 12.000 odpovědí — projevili zájem o tuto soutěž a snažili jste se všichni říci něco o tom nebo onom velikánu.

Soutěž sama není to hlavní, to je ta vaše vůle skutečně se stát správnými kluky, rozšiřovat své schopnosti a jimi stavět se již v mládí do služeb velkých ideálů, kterými je výchova vašich charakterů, duší i těla ke službě národu, Říši i nové Evropě, jimž všem máte sloužit jednou také jako nejsprávnější muži.

Ať je těch správných kluků mezi námi, kamarádi, co nejvíce. Nejenom titulem, ale hlavně srdcem a podstatou! Neboť nezapomeňte, že česká i evropská budoucnost stojí na zástupech správných mužů a žen, kteří vyspějí ze správných chlapců a dívek.

Tlumočím jen přání všech vašich spolupracovníků starších, když vám řeknu: v novém roce na shledanou v nové, ještě krásnější a širší činnosti!

[illegible]

ZNAK A STEJNOKROJ KURATORIA

Na slavnostním zahájení činnosti Kuratoria ve Slaném dne 13. března 194[illegible] byl po prvé uveden znak Kuratoria, který vyjadřuje symbol tisícileté spojitos[ti] českých zemí s Říší. Svatováclavská orlice, kterou udělil svatému Václav[u] z[a] jeho věrnost Říši císař Heinrich, chrání pod svými křídly zemské znaky Čec[h] a Moravy. Pod vedením státního presidenta dr. Háchy, který dbal odkaz[u] s[v.] Václava, jsme se znovu vrátili pod ochranu křídel svatováclavské orlice. Háko[vý] kříž, který má orlice na prsou, je symbolem severského člověka a vyjadř[uje] příslušnost české mládeže k novému řádu.

Stejnokroj Kuratoria spatřila po prvé česká veřejnost na oslavě Vůdcových narozenin, jež uspořádalo Kuratorium pro výchovu mládeže dne 19. dubna loňského roku ve Smetanově síni Obecního domu v Praze. Tenkrát se na oslavu dostavili ve stejnokroji předseda Kuratoria ministr Moravec a generální referent Kuratoria dr. Teuner. — Během léta byl stejnokroj udělen některým vedoucím Kuratoria z ústředí a některým okresním pověřencům, takže o Dni mládeže v Praze dne 11. a 12. září minulého roku viděla Praha celou řadu stejnokrojů Kuratoria.

Podívejme se, jak stejnokroj vypadá. Rozeznáváme dva úbory, služební a společenský. Služební úbor se skládá z černých vysokých bot, černých jezdeckých kalhot, bluzy zelenavé barvy leteckého střihu a čepice téže barvy. Na levém rukávě bluzy je červená páska lemovaná na svém horním a dolním okraji úzkými páskami bílé barvy. Uprostřed pásky je znak Kuratoria, černý na bílém podkladě. Límec bluzy je lemován stříbrnou paspulkou. Košile k služebnímu úboru je modrošedá, kravata černá. Na čepici jsou stříbrné šňůry, červenobílá kokarda a znak Kuratoria, vyražený z kovu. Knoflíky na bluze jsou stříbrné. Rukavice šedé. Společenský úbor se liší od služebního tím, že se skládá z dlouhých černých kalhot a paspulí barvy bluzy, dvouřadového kabátu a bílé košile. Vše ostatní zůstává nezměněno. Služební plášť, který se nosí jak k služebnímu, tak společenskému úboru, je dvouřadový s otevřeným límcem a rovněž s páskou na rukávě. Opasek z černé kůže s přazkou z bílého kovu, na níž je znak Kuratoria ve věnci lipových listů, se nosí k služebnímu úboru jak na bluzu, tak na plášť. K úboru společenskému se nenosí.

Generální referent má na límci na černých výložkách znak Kuratoria, svatováclavskou orlici se znaky Čech a Moravy ve stříbrném provedení, zatím co předseda Kuratoria má rovněž na černých výložkách znak Kuratoria, jenomže ve zlatém provedení a ve věnci z lipových listů. Knoflíky, přazka a u generálního referenta i znak Kuratoria na výložkách jsou barvy stříbrné, u předsedy Kuratoria vše v barvě zlaté.

Nosit stejnokroj Kuratoria, stejnokroj vedoucího české mládeže, je věcí cti a projevem důvěry vedoucích činitelů tomu, komu byl stejnokroj propůjčen. Na stejnokroj se nepohlíží jako na úbor, který by se nosil pro[to], že by to byla pouhá povinnost, nýbrž každý, komu byl udělen, ho nosí s [hr]dostí a pýchou; stejnokroj mu propůjčuje sebevědomí a každý z vedoucí[ch] Kuratoria považuje jeho udělení za vyznamenání.

Předseda Kuratoria. Generální referent. Člen Kuratoria.

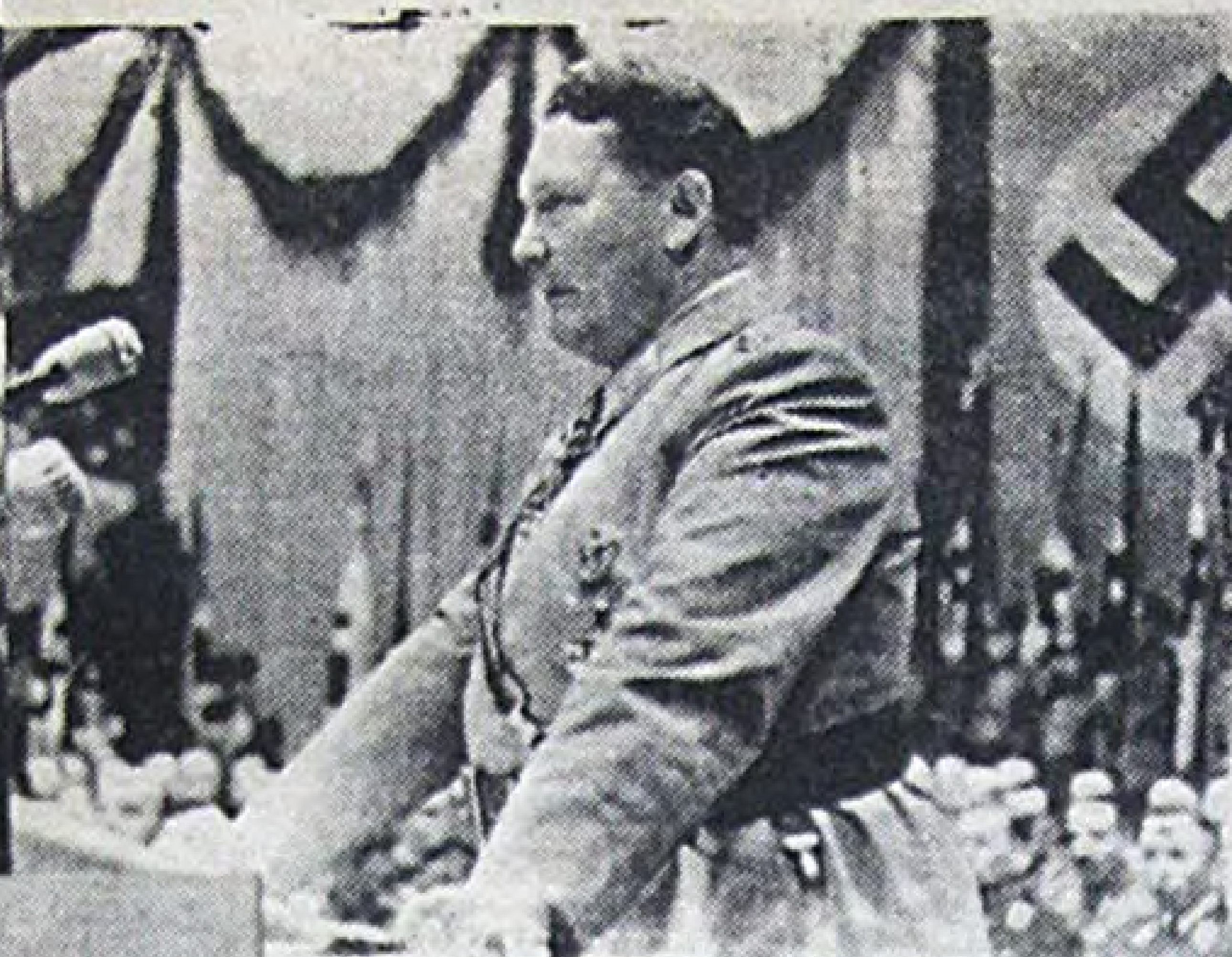
Udělení stejnokroje je vázáno vedle všeobecných ještě řadou podmín[ek] zvláštních, z nichž nejdůležitější je úspěšné absolvování výcvikového tábo[ra,] praktické osvědčení ve službě mládeže a dokonalé zastávání odpovědn[ého] místa ve vedení mládeže po delší dobu.

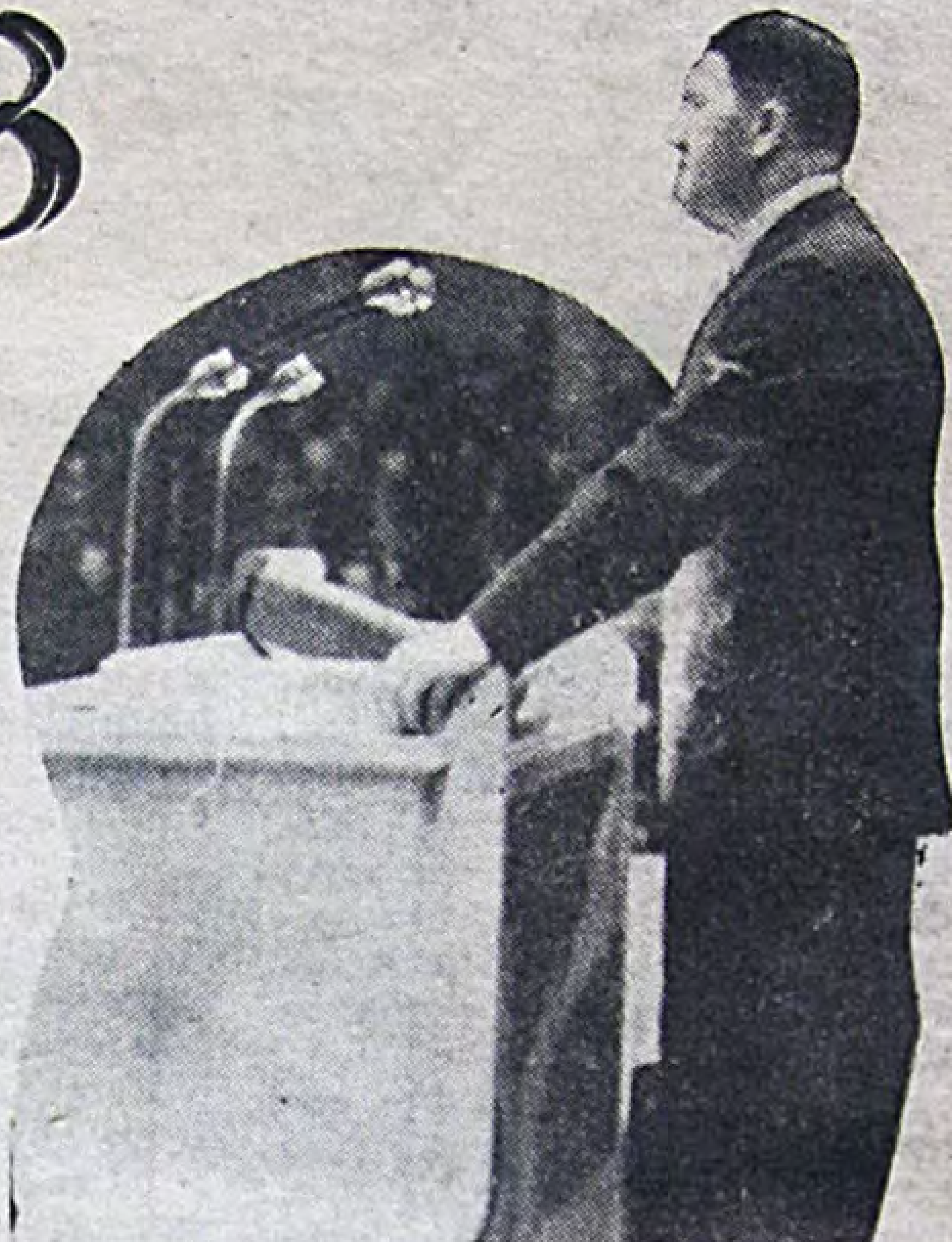
Stejnokroj se uděluje jednotlivým vedoucím mládeže postupně. Mlád[ež] soustředěná v Kuratoriu, také správně chápe poslání stejnokroje svých ved[ou]cích a již dnes můžeme říci, že je její touhou, že svými výkony a chování[m] jednou udělení stejnokroje chce zasloužit.

Archiv Kurat[oria]

Rok 1943

● V předvečer 9. listopadu promluvil Vůdce v München ke starým příslušníkům strany. Každá jeho řeč je netrpělivě očekávána a zanechává odezvu nejen u vlastního národa, ale v celé Evropě a dokonce i v řadách nepřátel.

● Říšský ministr dr. Goebbels vyhlašuje ve své řeči 30. ledna totální válku. Pak následují opatření, jimiž jsou všechny kladné síly využity, aby bylo co nejdříve docíleno vítězství.

● V den výročí převzetí moci nacionálněsocialistickou stranou promluvil k branné moci říšský maršál Göring. Výraznými slovy volal v plamenné výzvě k mladým vojákům německé branné moci, aby hrdě a radostně si byli vědomi toho, že patří k nejlepší branné moci, která má veliký úkol chránit kulturní statky celé Evropy.

● Velký a slavný den české mládeže na Strahově dokázal, že naše mládež je zdravá a zdatná. Bylo dosaženo nových rekordů a všichni bojovali ze všech sil, aby ukázali, že se nebojí ani tvrdosti lehkoatletického boje, ani tvrdého života práce.

● Duce s muži SS, SD, německými padákovými myslivci a letci opouští své vězení v italském horském hotelu v Grand Sasso, kam byl uvězněn nesvědomitými zrádci z řad vlastního národa. Němečtí vojáci byli jeho zachránci.

● Veliký projev české mládeže proti bolševismu byl uvržen nesvědomitými lostí tohoto druhu. Přítomnost vlády a zástupců nejvyšších představitelů Říše v Protektorátě dodala této slavnosti důležitosti.

● Důležitým mezníkem v dějinách Čech a Moravy byl příjezd nového říšského protektora Dr. Fricka 14. října do Prahy. Děvčata v národních krojích uvítala nového říšského protektora za českou mládež.

● Státnímu presidentovi dru Háchovi blahopřála u příležitosti výročí jeho volby 30. listopadu první česká mládež. V duchu jeho politického programu je česká mládež vedena v Povinné službě do šťastné budoucnosti.

● Síla, houževnatost a nezlomná víra ve vítězství je nejsilnější zbraní německých vojáků. Její výkony zasluhují obdivu a jsou jedinou zárukou lepšího života, který se probouzí ve všech krajích a zemích, jimiž prošli.

Snímky Ceps.

František Smrček:

STATEČNÝ NEMÁ NIKDY STRACH!

Kresba z archivu redakce.

V hospodě Pod kopečkem bylo kouře až k zalknutí. Někde v koutě vrzal starý gramofon. Pojednou se místnost zalila slabě slunečním světlem; mezi dveřmi se objevila široká ramena nějakého chlapíka. A zase dveře zapadly. Chlapík se usadil hned u dveří.

Pod karbidovou lampou, kde hrála skupina hejsků v karty, se najednou strhla rvačka. Lojza Hemek odtrhl Jozku Suchána a vlepil mu jednu pořádnou do tváře. Jozkovi to nedalo a vrhl se na svého soupeře, s kterým smýkl pod nálevní stůl. Pak ho postavil na nohy a začal ho tlouci hlava nehlava. Hospodský Šída se smál, jen se za břicho popadal.

Tahle scéna nesmírně zaujala chlapíka, který seděl u dveří. Vstal a popošel pod karbidovou lampu. Pak se najednou vrhl mezi zápasící, odtrhl je a začal jim tlouci hlavy o sebe. Každého potom odhodil do jiného kouta. Všichni i s hospodským Šídou otevřeli údivem ústa. Jediný Bedra Koucan, na svůj věk vyhlášený karbaník, dobrý Jozkův kamarád, se nedal překvapit. Vrhl se na chlapíka, který stál sehnutý u šenku a pěstí chtěl zasáhnout jeho obličej. Jenže chlapík něco takového jakoby očekával. Uhnul, podrazil útočníkovi nohy, ale padajícího ještě zachytil. Zakroubil mu vzad pravou ruku a podržel ho ve vzduchu. Bedra křičel jako zvíře. Teprve teď se všichni mohli statečnému chlapíkovi, který přemohl nejvyhlášenější mladé rváče z Jestřábí, podívat do obličeje. Nikdo ho neznal. — Neznámý chlapík konečně Bedru pustil a posadil ho do škopku studené vody, který stál u pultu. Všichni hleděli na tuto tvrdou lekci jako omráčeni. — Neznámý chlapík se rozkročil u šenku a počal kovovým hlasem: »Venku svítí slunce a vy v zahálce ubíjite své mládí v začouzené, špinavé hospodě. Víte, co potřebujete místo kořalky, cigaret a gramofonu? — Čistý vzduch! A teď všichni domů!«

Mezi výrostky se ozvaly nespokojené hlasy. Ale neznámý chlapík se výhrůžně rozkřikl: »Všichni ven!« A do klubka jako kdyby blesk uhodil; za chvíli byla hospoda prázdná.

Před neznámého chlapíka se postavil hostinský se sevřenými pěstmi: »Kdo jste, chlape?« — »Nový učitel!« — »Proč jste vyhnal mé zákazníky?« — »Tyhle vám vyženu vždycky, když je tady najdu. A nepomůže-li to, pak se postarám, aby měli do téhle zapáchající boudy zakázaný přístup!«

Celou tuto rozmluvu ukončilo temné bouchnutí dveří.

•

Již se dávno setmělo. Mladý učitel Lesk seděl ve své školní světničce vedle místnosti, kde vyučoval a četl. Tu kdosi dvakrát slabě zaklepal na okno. Lesk vstal a šel otevřít.

»Pane učiteli«, ozvalo se ze tmy, »můžeme s vámi hovořit? Jenom na chvíli, pane učiteli.« Lesk poznal jednoho ze svých žáků, Mirka. Vedle něho stálo šest kamarádů. Byli to tak asi 13letí hoši. »Tak pojďte dovnitř,« pokynul jim.

»Bedra Koucan nás navádí, abychom s ním šli vyplašit sousedovi Hloužkovi všechny slepice,« začal Mirek vysvětlovat, proč za ním přišli. »Bedra se chce sousedovi pomstít. Má jít s námi také hostinský Šída a my se bojíme, aby při tom zase nějaké slepice neukradli, jako posledně . . .«

Dvanáct chlapeckých očí viselo na ústech svého učitele. Jak jim poradí?

»S Koucanem, chlapci, jednoduše nepůjdete. Ale dobře, že jste přišli. Necháme je v klidu a uvidíme, co udělají. A já vám za to prozradím něco, co vás jistě potěší. Založíme si v naší vesnici skupinu mládeže, postavíme si hřiště, budeme na něm cvičit a hrát všechny sporty. Ukážeme, jak pořádní chlapci jsou mnohem užitečnější a že mnohem více tělu prospívá zdravý vzduch. Chcete se stát poctivými a zdravými chlapci?«

•

V Šídově hospodě bylo jako po vymření. Jen na lavici před pultem seděli výrostci Jozka, Lojza a Bedra a nad nimi stál hostinský Šída.

»Ten chlap mně chce úplně zničit obchod!« mumlal Šída.

»A co nevyvádí s klukama,« šiplavě navazoval Bedra. »Co již ty čtyři měsíce cvičí, tak s nimi není k vydržení. Všichni se naparují a říkají, že chtějí býti takovými, jako je jejich učitel.«

»Nebědujte,« přerušil je Jozka, »já jsem chodil dneska od jednoho k druhému a zval jsem je sem. Říkal jsem jim, že jim zahrajeme na gramofon, zatancujeme jim, dáme jim napít a zakouřit a skoro všichni slibili, že přijdou. Obětuješ něco, hospodo?«

»Obětuji,« souhlasil hostinský. Jozka šel do kouta ke gramofonu, nasadil jehlu a spustil desku. Hostinský šel do sklepa narážet sud.

Jozka chodil netrpělivě kolem nálevního pultu. Byly už tři hodiny, chlapci tu měli být. V tom se ale již otvírají dveře. První přicházející? To se bude učitel divit, až se doví, kam se jeho chlapci dostali. Ale ve dveřích stojí postava učitele Leska.

»Kde je hostinský?« uhodil učitel rázně na Jozku. Jozka

neodpovídal. Ale to už hostinský se vracel ze sklepa.

»Co mně chtějí?« otázal se pohrdlivě učitele.

Jako by se nic nestalo, Lesk se posadil k jednomu špinavému stolu. Jozka šel zastavit gramofon. Lesk klidně začal: »Tak já přicházím místo svých chlapců. Bude to trochu levnější. Ale teď chci pít a kouřit! Doufám, že mě pohostíte tak, jako jste chtěli pohostit je!«

»Vás jsme nezvali, vás také nepohostíme,« cedil ústy hostinský. — »Ale mé hochy jste pozvali. A já jdu za ně. Ale to nevadí, alespoň vám budu moci říci své mínění.«

»Jste špinavý a sprostý člověk, šenkýři Šído! Místo, abyste pomáhal, aby z našich chlapců vyrostli zdraví a uvědomělí lidé, chcete jim dávat do rukou kořalku a cigarety a chcete je držet v začouzené, tmavé místnosti. To nemáte v sobě alespoň trochu strachu před vlastním svědomím? Jste špatným občanem!« Lesk se na chvíli odmlčel, načež se obrátil k trojici výrostků: »Víte, kam vy patříte? Na zdravý vzduch, holobrádkové.«

•

Hostinský Šída se sešel s Bedrou a Lojzou.

»Lesk je nebezpečný člověk. Zavádí samé novoty. To se mi nechce líbit. Bouří i občany, navádí proti mně a říká, že by mojí hospodu měli zavřít. Co byste řekli tomu, kdybych se postaral, aby v Jestřábí nebyla škola. My ještě za mlada beztak chodili do Řezova. Zbavili bychom se Leska a všech jeho novot, které stejně za nic nestojí a jenom nám překážejí.«

Tak mluvil hostinský Šída do obou výrostků.

»A víte, kdy zkusím provést svůj plán? — Ještě dnes nebo zítra.«

• •

Před mladým učitelem stál vzrušený Mirek a zajíkavě mu vyprávěl, co slyšel náhodou u dveří Šídovy hospody. Šel k večeru kolem a přilákaly ho otevřené dveře.

»Chtějí nás připravit o školu, o cvičení, o hřiště a o vás pane učiteli! Já mám strach!«

»Mirku, s t a t e č n ý n e m á n i k d y s t r a c h! Svoji školu, své hřiště i všechno ostatní ubráníme. To já věřím, že takový Šída se bojí, že třeba lidé začnou štítit jeho špinavého podniku. Mirku, dávám ti rozkaz: Do půl hodiny musí být seřazeni všichni chlapci z naší skupiny v sadě!«

»Ano, prosím . . .«

•

V této tmě nebylo ani na krok vidět. Přesto deset jestřábských chlapců drželo u své školy hlídku. Také učitel Lesk nespal.

Pojednou na cestě od vesnice zaskřípal písek. Někdo se blížil. Cosi leželo ve vzduchu. Mirek, který měl oči všude, se odplížil za učitelem. Hlásil mu, že se někdo blíží.

Temná postava došla ke vchodu. Lesk ji nespouštěl z očí. Stál za neznámým několik kroků. Neznámý se nyní vkradl do školní zahrady. Učitel jej sledoval. Pojednou se neznámý vyhoupl na žebřík, který byl přistaven ke střeše a vytáhl zároveň něco zpod pláště. Hoši se zatím seskupili kolem svého učitele a byli svědky, jak neznámý rozškrtl sirku a zapálil v ruce nějaký chumáč a hodil jej ke komínu.

Učitel déle nečekal. Obejmul neznámého ocelovým sevřením v okamžiku, když sestupoval se žebříku a tvrdou ranou pod bradu jej uspal, načež bez rozmýšlení se vrhl na střechu a udusil počínající oheň. Pak se vrátil k postavě neznámého žháře, kterého zatím pevně v kleštích drželi pohotoví chlapci, i když toho nebylo ani třeba, poněvadž žhář ještě po Leskově ráně tvrdě spal.

Lesk se nyní podíval do obličeje žháře. Nezklamal se.

To měla být tedy pomsta! Jenže celá věc dopadla docela jinak. V Jestřábí stála škola dál, ale vesnice si odlehčila od špinavé Šídovy hospody a Šídu odvedli v poutech četníci.

Chlapci! Varujte se všech, kdož svůj život utápí v hospodách, v hýření a lajdáctví! Chtějte býti zdravými lidmi!

JAROSLAV BŘEZINA: Alpské dobrodružství

Sedé sněhové mraky se
olna převalují přes nebetyč-
é alpské vrcholky. Vysoko v
orách, daleko od civilisace,
racuje na stavbě výzkumné
anice 30 opravdových mužů.
ejich tváře jsou ošlehány vět-
m a do hněda opálené slun-
m a mrazem. Pracují ve vý-
hodně přes dva tisíce met-
. V řídkém vzduchu je je-
ch práce velmi unavující a
ade na jejich zdraví velké
ožadavky. Mezi nimi jest
ravdové přátelství a všichni
tykají. Večer v malém sru-
si povídají a vzpomínají na
é ženy a děti. Těší se, že se
nimi opět brzo shledají. Do-
avu pošty a potravin obsta-
vá jednou za týden malá
usenková kareta*), zvláště
o tento účel stavěná. Řídí ji
olf, odvážný chlapík, který
se svým speciálním vozi-
em přes pochyby zkušených
ralů pustil tam, kam dosud
ohla jen mula.

Dnes přijel opět.

Zastavil před srubem, se-
očil a prudce otevřel dveře.

Všichni leží v horečkách a
mět v bezvědomí. Zachvátila
epidemie. Předák je mrtev.
eží tam se živými, jako by
n chtěl připomenouti, že na
také čeká smrt.

Není zde nikdo, kdo by ho
ohl vynésti. Vyhaslé ohniště,
dechy a úpění, to vše uvi-
ělo Rolfa ve srubu. Od mla-
ého Hanse se dověděl, že je
tak vše již čtyři dny a že
šichni asi zemřou. Rolf nej-
říve vynesl zemřelého předá-
a pochoval ho do sněhové-
hrobu. Chvíli tiše postál
ad jeho rovem a potom se
rátil do srubu. Rozdělal oheň
přinesl velkou zásobu dře-
a. Hansovu palandu přitáhl
krbu, „aby ten mohl alespoň
řikládat. Všem dal obklady a
st potravin, které přivezl k
ěku. Hanse ujistil, že se brzo
rátí s lékařem a léky. Roz-
l se do údolí pro pomoc. Ces-
trvala 10 hodin, tedy o celé
vě hodiny méně než jindy. Ve
anici ho viděl malý 12letý
etr a hned se ptal po otci,
terého měl nahoře. Když se
ověděl, že je nemocen, chtěl
yjeti nahoru. Rolf ho rázně
dbyl, sháněl se po lékaři a ob-

starával léky. Neměl štěstí. Lékař dlel někde v horách u pacientů a vrátí se až zítra. Co teď? Ti nahoře zemřou, nepřijde-li jim pomoc. Lékařova žena mu dala léky a vysvětlila, jak si má počínat. Ihned se utvoří pomocná výprava, ale ta musí jít pěšky a cesta bude trvat skoro dva dny. Rolf musil opravit ještě malou poruchu na stroji a za tři hodiny, aniž si po obou cestách odpočinul, vyrazil opět do hor.

Housenkové pásy šplhají po příkrých srázech a chvílemi se zdá, že se toto rachotící vozidlo zřítí do propasti. Řízeno smělým Rolfem, šplhá dále. Stále se mu zdá, že jede příliš pomalu. V zatáčce uviděl malou postavu. Když přijel blíže, poznal malého Petra. Zastavil a udiveně se ptá: „Co tu děláš?" „Jdu za tatínkem, nechtěl jste mne svézti a proto jdu pěšky — já musím za tatínkem!" Co s ním? myslí si Rolf. Poslat ho zpátky? Má-li takovou odvahu, nešel by. A je to skoro 5 hodin cesty. — Chlapec měl náskok celou dobu. „Sedni si vedle a drž se, ať tě nevyklepu." Skoro zlostně na něho vyjel Rolf. Chlapec se usadil a kareta se opět rozjela. Rolf i Petr upřeně hledí na cestu. Nemluví, stejně by mnoho nerozuměli, motor a řetězy dělají hrozný rámus. Ledový vítr je šlehá zmrzlým sněhovým prachem do očí. Blíží se bouře. Není vidět ani na

pět kroků. Jsou právě u příkrého srázu, když se nad jejich hlavami ozve hrozné dunění.

Strašný rachot a spousty sněhu je pohltily i s karetou.

Bouře se utišila a hory opět mlčí. Tu se něco pohnulo. Na sněhu se černá převrácená kareta a v ní, v bezvědomí Rolf. Asi deset kroků od něho se vyhrabal Petr. Je mu jako by vylezl zpod ohromného válce, ale jinak mu nic není. Přistoupil k Rolfovi a snaží se jím pohnouti. Ten otevře oči a zaúpí: „Noha . . . hrozně bolí, mám ji asi zlomenou." Sténá, ale přes svou bolest nezapomněl na ty nahoře. „Musí dostati lék, nebo všichni zemřou," dořekne a opět omdlí. Petr slyší jen jeho slova: „Zemřou, nedostanou-li lék." Co teď? Čekat, až je dohoní výprava? To bude pozdě. Ne, musí za tatínkem. Zabalil Rolfa do všech pokrývek. Výprava ho najde. Z převrácené karety vyňal balík s léky a vydal se opět sám na cestu. Je to ještě asi 5 hodin. Musí přece pomoci svému tatínkovi.

Tolik se na to těšil. Polozmrzlý, hladový a vysílený dorazil do srubu a vrhl se k otci. Hans se vzchopil a s Petrovou pomocí dal všem lék, po kterém se jim ulevilo.

Když konečně druhého dne k večeru dorazila výprava s lékařem, byli již všichni mimo nebezpečí.

„Ten chlapec zachránil všechny tyto lidi," řekl lékař. „Nebýt jeho a Rolfa, který také nasadil život, nalezli bychom zde spoustu mrtvol a jejich blízní by měli smutný Nový rok."

To všechno ale malého Petra nezajímá. Má svého tátu a nového kamaráda — Rolfa. — Může mu tykat a řekne-li to Rolf, tak to už něco znamená.

*) Kareta je malé housenkové
ozidlo pro horské cesty, asi ja-
o housenkový motocykl,

NOVÝ ROK NA MOŘI

Kapitán Hartman dopil sklenku vína, zapálil si lulku a začal vyprávěti:

„V prosinci 1917 jsem byl jmenován kapitánem. Byla mi přidělena nová ponorka U-193. Její posádka byla složena většinou ze starých, osvědčených podmořských vlků. Všichni se již těšili na novou jízdu proti nepříteli, zvláště kormidelník Streit a druhý důstojník Nidel. Oba měli velmi dobrou náladu. Streit odněkud vylovil harmoniku a na malé palubě se záhy ozývaly staré bojovné námořnické písně. Na Silvestra, časně zrána, přišel rozkaz: „Okamžitě vyplout!" Za necelou hodinu odjíždíme. Byla hustá mlha. K poledni vysvitlo slunce a ozářilo palubu, vyzbrojenou dvěma těžkými kulomety a 8 cm rychlopalným dělem. Slunce se zahalilo v těžké mraky. Vysoké vlny se převalovaly přes palubu a ve velitelské věži byli všichni již úplně mokří. Přihnala se bouře a donutila nás k ponoru. Ručička hloubkoměru zvolna klesá . . . Najednou všichni padáme. Ponorka se naklonila na bok. Narazili jsme na podmořské skalisko, které není na naší mapě zakresleno . . . „Na hladinu!" — Nic! — „Pumpy nefungují!" křičí strojník . . Prokletě, hloupá situace. Jsme jenom několik metrů od hladiny a přece tak vzdáleni. Vysunu periskop. Bouře se poněkud uklidnila. Na skle, kde se rýsuje horská balkánské pobřeží, je nějaká skvrna a stále se zvětšuje. Letadlo! Nepřátelský Renoultův pozorovací dvouplošník. Toho nám byl čert dlužen. Již nás také spatřil. V křišťálovém moři a na žlutém písku jsme jako obrovská velryba.

Kresby: Čermák.

Letec se snesl několik málo metrů nad hladinu, zakroužil a letí nazpět. O svém pozorování jsem se posádce ani nezmínil, zbytečně bych ji znervosňoval. Pobízím k rychlejší práci. Asi za dvě hodiny hlásí Niedel: „Na severozápadě tři anglické torpedoborce. Plují k nám!" — „Spustit periskop!" — Všichni tiše nasloucháme hukotu blížících se lodních šroubů. Již jsou nad námi. Strašné výbuchy námi otřásly. Vodní bomby. „Vrahové!" řve kormidelník. Ponorka se převaluje, lidé křičí a zraňují se o železné součástky. Křičím: „Vypustit přední komoru a nádrž náhradního oleje!" — Vykonáno! Nad hladinou se vyvalí obrovská vzduchová bublina a spousty oleje. — Nepřítel je oklamán; myslí, že je naše ponorka zasažena a zničena . . . Odplouvají. Všichni si stíráme pot. Za hodinu hlásí kormidelník, že oprava je hotova. Vše v pořádku! „Na hladinu!" Je nádherná měsíční noc. Všichni zhluboka dýcháme. Moře je klidné a malé stříbrné vlnky šplouchají na přídi. Je 23 hodin. „Zastavit motory!" Naše U-193 se tiše houpe na vlnách. Na palubě je stůl a celá posádka zasedá za opravdu bohatou tabuli. Harmonika a bujné veselí hlaholí uprostřed moře. Šťastný a veselý nový rok! Všichni zvedají číše a po přípitku je podle starého zvyku rozbíjejí o železnou palubu. Střepy přinášejí štěstí — i námořníkům. Opravdu přinesly. V následujících dnech jsme torpedovali několik nepřátelských lodí a po svém návratu, začátkem února, jsem byl vyznamenán a povýšen.

Stejného uznání se dostalo i celé mé posádce."

J. H.

Bílé opojení

S tichým svistem prorážejí špičky lyží neposkvrněnou hladinu sněhovou, táhnoucí se před mým zrakem. Stoupám do mírného svahu, který místy přechází v prudké duny navršeného prachového sněhu, napadaného dnešní noci. Tulení pasy, kterými mám potaženy skluznice lyží mi dovolují stoupati přímo proti nejprudšímu svahu. Stoupám bezpečně krok za krokem výše, směrem k vrcholku. Mlha táhne se z údolí a pomalu zahaluje výhled. Stoupám výše a mlha se stává hustší, až pomalu nevidím nejbližších stromů a podrobností sněhové pláně. Mám se vrátit nebo stoupat výše? Vytrvám. Dále brázdím třpytivý sníh před sebou, místy překonávám prudké stoupání. Ztracen sám v bílé pustině, nevzdávám se a moje stopa dále se vine jako dlouhý had v závětří sněhových závějí i po hřebenech, kde sníh je tvrdě udusán a proměněn v tvrdou sněhovou kůru. Pojednou přichází zázračná proměna, která svým kouzlem mění kraj v pohádku plnou světla a třpytných odlesků, střídajících se s měkkými stíny. Nebe nad hlavou změnilo se z mlhavé šedi v tmavou modř, prudké paprsky ostrého oslnivého světla ozařují celé okolí a kreslí obrysy mé postavy na stěnu mlhy... Okouzlen, hledím na obrysy své postavy v mlhové cloně, která se pohybuje stejně se mnou. K dovršení tohoto úkazu tvoří se kol postavy v mlze ještě barevná duha. Trvá to pouhou chvilku a když mlha pod paprsky slunečními zmizí, ztrácí se i překrásné divadlo, aby bylo vzápětí nahrazeno jiným pohledem. Okolní hory noří se z mlhové hladiny a jejich hřebeny září pohádkovým leskem. Probouzím se z překvapení, rychle rozvazuji tlumok a již s aparátem v ruce zaostřuji a snažím se zachytiti alespoň část toho, co vidím na vlastní oči. Jak dalece se mi to povedlo, to musíte zhodnotit sami. Fotografie, které jsem v té krátké době ulovil, hledí na vás z těchto stránek. V následující chvíli zahalil se svět opět do své šedé podoby, slunce zůstalo již neodvratně zakryto hustou mlhou. Jsem vděčen i za tu malou chvíli světla, která zůstane v mé mysli nezapomenuta navždy.

Sláva Štochl.

Všechny snímky z kursu lyžař. instruktorů české mládeže v Alpách: S. Štochl.

NA HORÁCH je krásně

Reportáž z prvního výcvikového kursu lyžařských instruktorů české mládeže v Alpách.

Stojíme před vchodem do Hybernského nádraží s batohem na zádech a s lyžemi, opřenými o telefonní budky. Čekáme na kamarády, kteří se zúčastní 10-denního lyžařského výcviku v Alpách. Na tvářích úsměvy, přes ramena lyže a na zádech plně napěchované batohy. Je již nejvyšší čas, neboť vlak zanedlouho opustí Prahu. Ve vlaku si každý dělá pohodlí, aby co nejlépe strávil delší jízdu. Nálada je výborná. Cestou zpíváme české písně z povinné služby.

Cesta nám rychle ubíhá a kolem 10. hodiny přijíždíme do Linze, kde čekáme až do 1 hod. Nastupujeme do vlaku, který nás odváží do Salzburgu. Máme smůlu! Vlak, který nás měl dovézti do Zee am See, předposlední to přestupní stanici do krásného alpského města Krimlu, před několika minutami odjel ze Severního nádraží (Nordbahnhof). Byl jsme nuceni vyčkati příštího vlaku. Udělali jsme si malou prohlídku překrásného starobylého města Salzburgu. V 10 hodin opouštěli jsme toto město a vlak nás unášel dále přes Zee am See až do Waldu. Vystoupili jsme úmyslně o jednu stanici dříve, abychom si zkrátili cestu. Šli jsme však ještě déle, a dostali se na místo až v 8 hod. večer. To nám však nezkazilo náladu! Všude bylo plno sněhu, který jsme objevili již při příjezdu do Zee am See. Nemohli jsme se vynadívati na bílé vrcholky nebetyčných skal. Hoši, přál bych vám to vidět! Pohled na takový Gerlosplatte (1800 m), nebo Filzstein (1641 m), nebo Silberkogel (3303 m) je opravdovým požitkem, a věřte, že se nám opravdu při pohledu na tyto vrcholky točila všem hlava.

Jak vypadal denní program při výcviku: budíček ráno v 7 hod. Všichni bez rozdílu vyskočili ze svých útulných postelí a jako o závod s radostnými úsměvy rozběhli se do umyvárny, aby byli včas připraveni na příští program. V půl osmé byl nástup k pozdravu vlajky, pak odchod a příprava k snídani, která byla v 8 hodin. Pak nastaly přípravy, mazání lyží, úprava vázání atd. Společným nástupem v 9 hodin jsme zahájili lyžařský výcvik. Naši instruktoři, známí to lyžařští závodníci (Šponar, Buchar, Beranovský, Serbus atd.) v čele s vedoucím tohoto lyžařského kursu, kam. prof. Z. Slámou, rozdělili si přítomné kamarády do 4 výkonnostních skupin a perný výcvik začal. Skok se střídal se slalomem nebo se sjezdem a program probíhal jako na drátkách. Nejvíce pozornosti bylo věnováno t. zv. „alpské kombinaci“, t. j. sjezd a slalom. Tento způsob byl pro alpský terén nejzpůsobilejší. Ve 13 hodin byl společný oběd a polední přestávka byla až do 14.30 hod. V 15 hod. opětně nástup a pokračovalo se v programu. V 17 hodin byla svačina a pak následovaly přednášky jednotlivých instruktorů o prakticky probraném lyžařském výcviku. Přednášky byly sledovány přítomnými kamarády s velkým zájmem. V 19 hod. byla večeře, na kterou se všichni opravdu těšili. Po večeři sešli se všichni, aby si zazpívali písně a připravili se tak na příští den.

Deset perných, ale též radostných dnů uběhlo, a loučili jsme se s krásnou alpskou krajinou. Poslední píseň a již se řadíme, abychom sestoupili do údolí do Krimlu a odtud vlakem odjeli do svých domovů. Kurs byl opravdu úspěšný a všichni si odnášeli nové radostné poznatky pro další práci s naší mládeží, majíce stále na zřeteli, že služba mládeži je službou národu a Říši.

J. Langhammer.

Karel Bureš: KOŽENÝ MÍČ

(13. pokračování)

Proto chopil se později se zápalem úkolu, který se před ním, jako klubovým náčelníkem, otevřel: péče o výcvik hráčů. To bylo něco pro čilého Zítka! Rozuměl kopané, v kursech pro footballové instruktory doplnil své znalosti o způsobech treninku a vrhl se nadšeně do práce v klubu. Vedl místní kancelář velkého pojistného ústavu, pojišťoval rolníky na řešickém okrese proti krupobití, požáru a jiným pohromám, a toto povolání, nikoliv vázané úředními hodinami, mu dovolovalo, aby byl každý den na hřišti.

Řešický Meteor má několik teamů. První mužstvo a dvě druhá, kterým se říká „reservy". Tak tomu bylo od začátku klubu. Hůře bylo s dorostem. Dorostenecký odbor zmohl se zřídka kdy na úplné družstvo, natož aby mohl postavit dvě „jedenáctky". Hlavní vinu na tom nesl sám klub. Dorostenci, kteří začali vynikat, byli přeřazováni do prvního mužstva nebo do některé z „reserv" a dorosteneckému teamu tak odssávány nejlepší síly. Méně nadaní hoši zanechávali, znechuceni, kopané po porážkách, které utrpělo jejich družstvo, zeslabené a s obtížemi sestavené vždy až těsně před utkáním.

Zítek se rozhodl, že udělá tomuto nešvaru konec. Začal budovat od základů. Uvědomil si, že má-li mít Meteor jednou prvotřídní mužstvo, musí mít dříve dobrý dorost. A má-li mít dobrý dorost, musí mít nejprve dobré žactvo. Byl to plán na několik let, ale Zítek věděl, že jen dlouhou cestou může dojít k trvalému úspěchu.

Vyhledal si v městě chlapce, kterým nebylo ještě čtrnáct roků, a přivedl je do klubu. Hledal je po ulicích, za městem, všude, kde se scházeli, a kde hráli s hadrákem, nebo kopali do nafouknutého měchýře, zašitého do starého klobouku, chodil mezi ně, pátral po těch, kteří hráli nejlépe, a ty pak pozval do klubu. Za několik týdnů bylo v žákovském odboru Meteoru zapsáno na třicet hochů, kteří dostali nový dres, kopačky a scházeli se dvakrát týdně na hřišti. Hráli vlastně jen mezi sebou, protože v kraji nebylo žákovských družstev, která by jim mohla být soupeřem. Někteří opět z klubu odešli, ale když uplynul rok, mohl Zítek z těch, kteří už překročili čtrnáctý rok věku, utvořit jádro dorosteneckého teamu. Jejich počet byl doplněn třemi staršími dorostenci, kteří utvořili obrannou trojici.

Tato družina musí zůstat co nejdéle pohromadě — to si Zítek tvrdohlavě umínil. — Klub mu ji nesmí trhat! V tom spočíval Zítkův plán, který měl přinést meteorskému dorostu úspěchy. Teprve až dosáhnou náležitého věku, přejdou hoši všichni společně do odboru dospělých.

Tak vznikl nový dorostenecký team Meteoru, který má v říjnu vstoupit do župní mistrovské soutěže a ospravedlnit naděje, které v něj klub skládá.

Ale bylo třeba starat se o nové žactvo — „benjamínky" — jak jim Zítek říkal. Tento úkol, který si zamiloval, nechtěl svěřit nikomu jinému. Sám však na obojí, dorost i žactvo, nestačil. Když se stal jeho zástupcem a vedoucím dorostu Kadera — bylo to na přání předsedy klubu — měl Zítek pocit, že se „jeho chlapci" nedostali do rukou pravému. Ne proto, že Kadera byl úředníkem v Humpálově kanceláři a tím závislým na předsedovi klubu. Ale Zítek neviděl v něm muže, který by mohl vést hochy příkladem. Smířil se s ním však, když viděl, že by nevedlo k dobrému, kdyby se postavil proti němu, ale umiňoval si, že bude na Kaderovu činnost dohlížet. Byl ostatně náčelníkem klubu a mohl zasahovat do výcviku všech odborů.

„Tak, Přibáni, jak sis u nás zahrál? Bude se ti v Meteoru líbit?"

Nemůže rovnou přiznat svou radost z Jendovy hry. Těšil se už z chlapcova vstupu do klubu, který nečekal. Znal už dlouhou dobu syna lišenského sedláka, Jendův otec je v seznamu jeho pojištěnců. Věděl však také dobře, že sedlák je odmítavý k synovu sportu, že nechce, aby jeho pouta k rodné hroudě byla narušována neselskými zvyklostmi. Zítek se proto nikdy neodvážil vyzvat Jendu ke vstupu do Meteoru. Až nyní přišel sám a s otcovým svolením! O účinném zásahu malíře Prokopa nevěděl.

„Nehrál jsem nikdy v kopačkách."

„— a máš otlačené nohy? Však si zvykneš — obouvej do bot tlusté vlněné ponožky. — Kadero, Přibáň je od dneška členem prvního družstva!"

V tu chvíli zapomněl Jeník na bolest i únavu. Hráč prvního družstva. Osvědčil se tedy, přijali ho! První krok na vytčené dráze je překonán! Nejraději by si se všemi těmi lidmi kolem, kteří se naň usmívají, potřásl ruce. Jen ten tlustý, v žlutém kabátě, se mračí.

„Varuji vás, Zítku. Neukvapujte se. Ten chlapec potřebuje ještě aspoň rok výcviku v druhém družstvu!"

Jenda je zaražen, hledí na člověka, který se pokouší ničit jeho naděje.

„Beru na sebe odpovědnost za jeho zařadění, pane předsedo! Přibáň nastoupí už v prvém mistrovském zápase. — Jdi se umýt a oblékl!" Jendovy kroky k šatně vedou zmatkem úvah o sporu mezi oběma muži. Předsedou klubu je tedy ten černovlasý muž s nadbytkem sádla. Továrník Humpál. Co však má proti němu, proti Jendovi, kterého dosud ani neznal? Jan má pocit, že tu jde o něco jiného, než o jeho výkon, ať byl jakýkoli, dobrý nebo špatný.

V ztemnělé šatně, plné hovoru a smíchu, šplouchá voda v nádobě. Konečně bude moci ochladit pálící nohy. Vmáčkne se mezi hochy, namíří k lavici pod svůj hřebík. Skoro všichni jsou už umyti a oblékají se, jen jeden se ještě cachtá u plechového kbelíku, stojícího uprostřed místnosti a naplněného zakalenou již vodou, kterou rozlévá kolem. Forejt si všimne Jendy, hledícího s lítostí na ubývající vodu.

„Vildo, nech taky vodu Přibáňovi."

Zrudlá tvář s rozcuchanými, mokrými vlasy se vztyčí nad nádobou.

„Snad bude milostpánovi ze vsi stačit! Vanu sem k vůli němu nepostavíme!"

NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ

Zajisté jste si všimli, že obě soutěže vypsané naším časopisem vyhrál Vilém Slezák. Nebylo to štěstí, ale jeho poctivá snaha, která byla oceněna. Jeho práce skutečně vysoce přesahovaly průměr ostatních příspěvků. Je mu teprve šestnáct let, ale žádný obor mu není cizí. Zajímá se o tělovýchovu, umění, techniku, tedy o vše, čemu má každý chlapec rozumět. Jeho kamarád Ludvík Durkalec nám o něm napsal kratičký článek, ve kterém popisuje, jak se s ním seznámil. Je opravdovým kamarádem a může být našim správným klukům vzorem.

MŮJ NEJLEPŠÍ KAMARÁD VILÉM SLEZÁK.

Začínal nový školní rok. Žáci naslouchali pozorně výkladu svého učitele. Najednou se ozvalo energické zaklepání a do třídy vstoupil pan ředitel s hochem střední postavy. Tento se bystře rozhlížel hnědýma očima po třídě. Z jeho zraku vycházela upřímnost a nespoutané, radostné mládí. Jeho ústa byla pevně semknuta a nad hrdě vyklenutým čelem bujely tmavohnědé kadeře, poněkud neupravené. Zamiloval jsem si ho. Byl to náš nový spolužák Vilém Slezák. Když tehdy vkročil svým pevným krokem do třídy, nepomyslil jsem, že to bude můj nastávající přítel. Nyní končil rok 1943. Za tento rok jsme prožili spolu mnohé krásné chvíle. Každou volnou chvíli jsme strávili v přírodě. Z jeho úst jsem neslyšel špatného slova. Snaží se plnit poctivě slova hesla: „Každý den alespoň jeden dobrý skutek!" — Velmi rád sportuje, avšak řídí se zásadou: „Napřed povinnost, potom zábava!" Miluje přírodu. Píše si deník, do kterého však nedá nahlédnouti. Do Povinné služby chodí s nadšením a vždy se na ni těší . . .

Jsem hrdý na svého přítele a přál bych vám, abyste měli při hledání svého přítele také štěstí.

To jsou jen některé vlastnosti a myšlenky mého přítele. Vezměte si je jako příklad a žijte podobným životem jako první správný kluk V. Slezák. Uvidíte, že se vám takový způsob života zalíbí.

Snímek redakce.

ČESKÁ MLÁDEŽI!

Jsi zrcadlem doby veliké a vážné,
v oku máš vroucí a čistý lesk
a v duši hlubokou víru,
již nespálí hněvu blesk.
V tvém kroku zpívá česká krev
písní silnou, hodnou bohatýrů.

Jsi šikem drahé země,
v tvých řadách hřmí slovo kázně věrné
a z ozvěn bitev zoceluješ cit.
Hrdina tě ochraňuje mečem,
abys mohla vyrůstat a žít.

Jsi zrnem k setbě do let přeúrodných,
co vzklíčilo, mráz zloby neublíží,
přemoudrý hospodář určil čas let plodných,
tobě dal, mládeži, víru, která sblíží
pod vlajkou Říše čestnou
rozum a lásku a práce čest
a nad vším oblohu míru s jasem hvězd.

Jsi svědomím do našich vzácných zítřků,
jejž zlatem vrvje pravda do dějin —
Dej, ať v dnech tvých z práce, obětí a plání
národ je jediným tvým slavným díkůvzdáním!
Mládeži drahá, dej se v čin!

F. M. Grygar.

S NOVÝM ROKEM - NOVÝ ŽIVOT!

Konec starého roku a začátek nového — to jest dobrá příležitost ke zpytování svědomí a k mnohým dobrým předsevzetím do budoucna. Každý člen čtenářského kroužku SK měl by si položit tyto otázky:

»Jak jsem se choval v uplynulém roce k našemu kroužku? Docházel jsem na všechny jeho schůzky a podniky? Nedělal jsem v něm rozbroje? Byl jsem jeho hochům dobrým kamarádem? Neničil jsem kroužek různým »trucováním«? Co jsem udělal pro kroužek dobrého? Přinesl jsem nějaký pěkný nápad? Či jsem seděl na schůzkách vždycky jenom jako buchta a čekal, až vedoucí nebo vůbec někdo jiný dá nějaký návrh k činnosti?«

Ať si už dáte na tyto otázky odpovědi uspokojivé či ne, umiňte si, že od nového roku bude každý z vás tím nejvzornějším chlapcem v kroužku! Už žádné hádky a žádné trucování pro každé slůvko, žádné lenošení, žádné přebíhání z kroužku do kroužku, ani přetahování členů, ani pomlouvání kroužku vlastního nebo sousedního!

Od nového roku budiž v kroužku jen nadšená, radostná a svorná práce, ke které každý z vás přispěje všemi svými schopnostmi. Umiňte si, že z kroužku neodejdete, děj se co děj, a že také ale nedáte příležitost, aby si ostatní snad váš odchod přáli a vynutili! To značí, že každý z vás bude mluvit a jednat tak, aby ho druzí měli rádi!

Mnoho zdaru v těchto dobrých předsevzetích, jakož i v celé činnosti každému kroužku do nového roku přeje

Jaroslav Foglar.

Čtenářské kroužky Správného kluka

ODPOVÍDÁME KROUŽKŮM:

Sluneční šípy, Sopotnice: Číslo vašeho kroužku je 292. — J. Košík, Petrovice: Ano, můžete přijmout i hocha, který je od Povinné služby osvobozen. — Oldřich Šedý: Stejná trička a trenky můžete nosit. Také praporeček. Nože nenoste. Nemohli jsme vám odepsat, neudali jste svou adresu ani číslo kroužku, plantážníci! — Hoši z Českého ráje, Jičín: Hlášení stačí psát jednou za 2 měsíce, Budete-li však psát jednou za měsíc, budeme radši. — Veselá šestka, Tikovice: Připisujeme vám nově ohlášené hochy (Šec a Kovář). — Stopaři, Zlín: Ano, první hlášení jste napsali správně. Až popíšete staré legitimace, udělejte si nové. — Zlatá hvězda, Skuteč: S tím „Táborem Smůly" jste to vhodili! Jak pokračuje „Cigoligo"? Pohled jsme dostali, díky. — Čtyřcípá hvězda, H. Štěpánov: Vlaječky si můžete udělat. Váš předchozí dopis jsme také dostali. K dopisování si vyberte některý z kroužků, jejichž adresy stále otiskujeme. — Veselí hoši, Čermná: Ano, písaře si zvolte. — Žižkováci, Kut. Hora: Obdivujeme množství bobříků, které jste ulovili. Líbí se nám vaše předsevzetí žít čestným životem. — Kluci od lesa, Brzice: Ohledně odbírání časopisu musíte psát administraci SK, Brno, Veveří ul. č. 8. — Hoši ze samoty, Vašírov: K vydávání časopisu v takovém počtu byste museli mít svolení úřadů. Vzdejte se proto svého plánu. Knihy z klubovny si odneste, nejsou-li tam v bezpečí. — Hoši od Kačáku, Úhonice: Pročetl jsem se zájmem váš závod na Stráguje s „Ohnivým šípem". Je správné, že tak pěkně spolupracujete. Dík instruktorovi Vondrovi za pozdrav. Opětuji. Fgr. — Ochránci přírody, Přišimasy: J. Špačku, rádi bychom tě opět viděli v kroužku, nejsi-li tam zatím už ovšem zpátky! — Vlci (odkud?) č. 1673: Ano, vystoupí-li ze čtyřčlenného kroužku 1 člen, může kroužek trvat i nadále, musí si však nejpozději do 2 měsíců opatřit nového čtvrtého člena. — Vzdušné šípy, Stará Ves n. O.: Hlášení bylo pěkné, ale chyběla zpáteční adresa. — Rychlá čtyřka, Vyžlovka: Mašín přijat. — Bobři, Dolany: Hádankářské příspěvky nesmíte psát na druhou stranu hlášení, ale na zvláštní papír. — Zelená jiskra, Radnice: Beru s potěšením na vědomí, že se hlásíte k „Armádě čestných hochů". Vaší básničce rozumím a líbí se mi. Fgr. — Modrý šíp, Blažovice: Bobříkové knížky neprodáváme. — Ostrý šíp, Vochov: Stany můžete nosit. Bohužel na tuto odpověď přišla teprve dnes řada, když je už zima. — Modrá hvězda, Bedihošť: Vzor legitimací máte ve 3. čísle SK. Razítko má obsahovat číslo, jméno a bydliště kroužku. — Mladí sportovci, Lysice: Dík za krásné pohledy. K lyžařským závodům u vás nemůžeme nic poradit, když neznáme vaše schopnosti ani místní terén. Lépe a více poradí nějaký dospělý lyžař u vás. — Letci Stuka: Legitimace si dělají kroužky samy. Vzor je v 3. čísle SK. Ten, kdo přemlouvá členy kroužku, aby vystoupili a založili si kroužek s ním, je špatný chlapec, zrádce kroužku. — Ochránci zákona a přírody, Velké Poříčí: Dík za obrázky z Jiráskova domku. Nehněváme se na vás, co vás to napadá! Jsme jen velmi pozadu s odpovídáním. Na stránce je málo místa a na psaní dopisů málo času. — Tygří smečka, Neumětely: Samozřejmě, že sbírku můžete provést. — Veselí hoši, Budějovice: Vaše číslo kroužku je 1192. — Stříbrná podkova, Přední Lhota: Razítko pěkné. Nezoufejte nad nepochopením lidí u vás pro kroužky. Jednou se vám snad přece podaří přesvědčit je o vaší užitečnosti. — Blesk 1620, Nusle: Výzvu k závodům už jsme nemohli do udaného času otisknout. Pište znovu na jaře. — Stateční hoši, Lovčičky: Vyzývejte nečinný kroužek ustavičně k různým závodům a hrám. Tak je nejlépe rozhýbáte. Bobříka odvahy lovte podle předpisu, i když se vůbec nebojíte. Tím lépe pro vás, ulovíte jej aspoň bez námahy. — Veselý čtyřlístek, Městečko: Omluvili se vám hoši z Olympie, Kladno, za to, že nepřijeli k závodům? — Ochránci spravedlnosti, Brno: Líbí se nám vaše bodování. Kroužek, který neodpoví na dopis jinému kroužku, nemá smysl pro kamarádství, ani pro slušnost. — Hoši z Podbrdska, Klabava: V těch propadlých šachtách vás neradi vidíme, často se náhle zavalí a pohřbí v sobě navždycky ty, kteří do nich vstoupili. Nechoďte tam už! — Lišáci, Nezvěstice, děkují panu starostovi Soukupovi za propůjčení klubovny. — Stopaři, Líně: Finské tabulky vám bohužel nemůžeme opatřit. — Blesk, M. Ostrava: Za uloveného bobříka je přišíváno jedno barevné kolečko na rukáv. Vizte desátý bobřík. — Zlaté šípy, Ktová: Vlajky nyní nejsou vyráběny. — Statní hoši, Pořešímec: Novou přihlášku neposílejte. Legitimace si dělá každý člen sám, to není povinností vedoucího. — Zelená sedma, Brno: Kde jste sehnali tolik knih? Čtyři sta svazků — to už je veliká knihovna! Líbila se nám pěkná výzdoba hlášení. —

● **DVANÁCTÝ BOBŘÍK.** Je jako z mléčné čokolády, má světlehnědou barvu. Jmenuje se „Bobřík hladu", nebo také „hladový bobřík", protože při jeho lovu nesmíš noc a den nic jíst, ani jediné sousto! Jen čistou vodu smíš pít. Pirát ze sdružení „Hochů od Bobří řeky" už měl kdysi skoro polovinu lovu bobříka odbytou, když zapomněl na lov a snědl malinu, čerstvě s keře utrženou. Celá námaha byla pryč a musel lov začít znovu! Přesný předpis o lovu zní takto: Od večera jednoho dne do večera druhého dne nesmíš jíst, jen vodu možno pít. V tutéž hodinu a minutu, kterou jsi jedl naposledy, druhý den teprve smíš opět spolknout první sousto. Jíst pak musíš ze začátku velmi zvolna, nesmíš si chtít dobu hladu vynahradit hned najednou. Vznikly by bolesti žaludku. V době, kdy hladovíš, nedělej žádnou velkou tělesnou námahu (nebrusli, nesáňkuj, ani raději příliš nechoď), abys nevypotřeboval příliš mnoho síly. Nejvhodnější doba k lovu je od soboty večer do neděle večer, kdy nemáš školu.

● **VZPOMEŇTE MRTVÉHO KAMARÁDA!** V listopadu zemřel v Rosicích nad Labem 14letý čtenář SK Zdeněk Šulc. Vzpomeňte na nejbližší schůzce svého kroužku povstáním a několika vteřinami ticha zemřelého kamaráda!

● **NESHODY V KROUŽKU PRO NOVÉHO ČLENA.** „Čtyřlístek", Majetín, nám píše: „Celý kroužek je jako na vahách. Polovina kroužku chce přijmout nového člena, polovina je proti němu. Poraďte, co dělat!" A my radíme: Má-li nový člen s sebou přinést do kroužku nespokojenost poloviny starého členstva, raději jej nepřibírejte, pokazili byste tak dosavadní svornost kroužku. Jsou-li však nesouhlasící staří členové naplněni dobrou vůlí, může se zkusit toto: Nový člen bude přijat na měsíční zkoušku. A nezíská-li si za tu dobu kamarádství těch, kteří byli proti jeho vstupu, pak musí zase odejít.

● **ZAHRAJTE SI.** Kroužek č. 2444, „Tapíři", Terezín u Bohušovic nad Ohří nám posílá tuto hru: Na rovné ploše se nakreslí na zemi křídou čtyři kolečka, jako by do rohů myšleného čtverce a doprostřed mezi ně ještě jedno, páté. Pak házíme z umluvené vzdálenosti placatým kaménkem do koleček. Padne-li kamének do prostředního kolečka, dostává hráč 10 bodů. Padne-li do některého rohového, 5 bodů.

● **VÝZVY.** Dopisovat si přejí: Stříbrný racek s kroužkem z Čech. B. Neužil, Pozořice u Brna 18. — Ostré šípy s plzeňským kroužkem, Fr. Vojta, Plzeň, Zátiší, Na průhonu 34. — Hoši z podlesí s kroužkem, který sbírá známky. J. Ježek, Vinařice 83, u Loun. — J. Mičoch, Konice, Karafiátova 13, s hochem 13—14letým o tom, jak se vzdělává a připravuje na své budoucí povolání. — Indiáni s kroužkem od Třeboně. V. Novák, Plavsko 79, p. Stráž n. Nežárkou. — Hoši z černého Kladna s kroužkem z okolí Zlína. L. Raindl, Motyčín, Dvořákova 505. — Modeláři s kroužkem, který sbírá známky a dělá modely. M. Šverna, Podůlší 18, p. Železnice. — Bobři s pražským kroužkem. F. Krebs, Kladno-Dubí, Smetanova 248. — Ochránci přírody, Kyjov, s kroužkem z Českomor. vysočiny a Beskyd. Také dá Herbář, ročník, neváz., Kulíška a jiné věci za kopací míč č. 3—4, případně doplatí. M. Hlavinka, Čechova ul. 723. — Blesk vyzývá pražské kroužky k ujednání lehkoatletického turnaje na jaře. Přihlášky do 31. ledna M. Pokornému, Nusle, Údolí, Spytihněvova 10. — Mladí sportovci vyzývají ke kopané, pingpongu, košíkové a volleyballu, také k dopisování. E. Štván, Praha-Smíchov, U Blaženky 2064. — Se všemi vedoucími kroužků v Protektorátě vedoucí Skarabu, Ilja Doležal, učeň u fy Eckardt, Chotěboř. — Pro nedostatek místa nemohli jsme až dosud otisknout ještě spousty výzev, zaslaných nám kroužky v listopadu a prosinci k otištění. Proto si do 15. února další výzvy nám k otištění neposílejte.

VESELÝ NÁROD

Kamarádství mezi našimi instruktory mládeže se neustále upevňuje. Vyrůstá nám tu v instruktorech nový národ. Tento národ mladých dovede stejně vážně brát svoji úlohu, jako dovede být jak se patří veselý. Dokazují to instruktoři z Pobeskydí, z Frýdku, kteří si mezi sebou vydávají časopis »Klepáč«, kde si na sebe všecko poví a baví se srdečným způsobem.

Již v úvodě v 1. čísle napsali o účelu svého časopisu: »Naší snahou bude podporovati slabá družstva v boji proti t. zv. tyranům — instruktorům, kterým míníme vypovědět slovní boj v našem »Klepáči«. Protože národ instruktorský je národem silným a všechny prostředky mocenské a trestající v rukou majícím, musíme bojovat s opatrností, ale i s rozvahou a »klepy« instruktory zneškodnit.«

V časopise, který již pilně vychází, uveřejňují instruktoři své povídky, reportáže a zprávy. Nezapomněli ani na inseráty. Tentokrát však nepřinášejí inseráty obvyklé, ale inseráty, v nichž si brousí svůj vtip. Jak se vám líbí ty inseráty: »Obchodníci s dřevem, pozor, prodá se 11 zánovních instruktorů. Ještě nejsou zaběhaní. Zn. „Nabídněte cenu".« — »Vyměním nácvičnou hodinu za tři lístky do biografu. Z. „Ctitel Antonie Nedošinské".« — »Vyměním spolkového pověřence za ojetou koloběžku. Případně doplatím. Zn. „Ještě zachovalej".«

Instruktoři v Povinné službě jsou našim hochům nejen vzorem a nejlepšími kamarády, ale dovedou i mezi sebou utvořit radostné ovzduší. Srdečná a ušlechtilá zábava, kterou najdeme v jejich časopise, je toho nejlepším důkazem.

HÁDANKY

62. REBUS.
Josef Vedral, Tuchlovice.

63. ODSUVKA*.
Jirka Rejl, Nové Lesy.

O to já tě STARCE LYSÝ prosím,
přines ZIMNÍ OBOR, KTERÝ NOSÍM*.

64. CITOSLOVKA*.
J. Poděšva, Brno.

PLAZA DÍVKA VLASTNÍ moje,
ji LUŠTĚNÍ UNAVUJE.

65. DOTAZKA*.
V. Nebeský, Příbram.

ZVÍŘE poulí oči:
MORAVAN SE TOČÍ*.

66. OBLOŽKA.
Boba Kubík, Dvůr Králové n. L.

POHÁDKOVÉ BYTOSTI na výletě byly,
hádankářům ku zlosti
v ČESKÉM MĚSTĚ najednou se skryly.

67. ZÁMĚNKA.
Miloš Valášek, Ostravice.

Podíval jsem se s „y" pana Svobody,
a uzřel jsem ještě s „e" čisťounké vody.

68. ZVRATKA.
František Bína, Praha.

Potřebu žence do zvratky dáme,
pánský kabát hned tu zase máme.

69. DVOJKONÍČEK.
Jiří Zvěřina, Ml. Boleslav.

NÁ PŘÍ	NIC JE	HO ČES
BRÉ RÉ		MA SLO
HY VÍ	BEZ KÉ	DO STA

70. RACEK.
E. Pirula, Praha.

12 3456 783 nalezen
rybář v člunu 387654321,
byl ihned domů dovezen
a manželkou ošetřován.

71. ROZŠIŘOVAČKA.
Zdeněk Dzido, Moravská Ostrava.

. předložka,
. . hlas slepice,
. . . příslovce místa,
. . . . dopravní prostředek
. . . . . obr.

72. ODSUVKA*.
Jindřich Dostál, Uherské Hradiště.

PLODINY POLNÍ prý ničí
ŠELMA*, jež protivně kvičí.

73. ČTVERCOVKA.
Miloš Baláš, Napajedla.

KOKSTINOSITVÁKAN.
1. náznak: „Sedmá velmoc".

74. REBUS.
Bohuslav Harok, Ostravice.

BOJÁCNÉ SEKNI PÍSMENO moře
brázdí vždy, i za bouře.

75. ZVRATKA.
V. Zalský, Písek.

Za dávných a dávných časů,
v dobách plných zlatých klasů,
žil prý v zemi Moravanů
praděd pernštýnských pánů.
Za odznak měl I. II. hlavu
na svou bohatýrskou slávu.
Pod oknem si vsadil II. I.
a z ní čerpal z jara mízu.

76. ZÁMĚNKA (n—p).
Mirek Káňa, Brno.

DÍVKA POLYKALA cosi právě,
když spatřila MĚSTO na Moravě.

77. HÁČKOVKA.
Hynek Dušek, Praha.

POMOCÍ OSTROVANA KYPRI lásy
jeho chlapec malý,
OCEÁN kolem na všechny strany
rozléhá se v dáli.

78. PŘESMYČKA (obuv).
Vašek Bláha, Tuchlovice.

KOSTE CVIČÍ BARONA

79. OBLOŽKA*.
Josef Boháč, Příbram.

SLEDNÍ SCHRÁNKA DAM tu leží,
SMOKING MUŽE* vidím stěží.

80. MASOVKA.
Oldřich Pajdla, O „Doubravan".

POZDRAV

81. SOUZVUČKA.
Miloš Neeral, O „Kroměřížan".

PO NÁPOJI — DÍVKA děla —
vždycky se mi hlava točí,
PĚJI COSI, zrudnu celá,
spánkem se mi klíží oči!

82. STUPÍNEK.
E. Skřítek, Praha.

LAN STOKU HODNÉ potřebuje,
POSTRAŠENÁ ŠELMA* pryč upaluje.

83. SKRÝVAČKY.

K snídani rádo pachole sní rohlík.
Malý Gustav i o labuti umí vyprávěti.
Procházel jsem se Prahou s lesníkem.
Vlast je hrdá na udatného bojovníka.
Zazněla harfa gotickým chrámem.
Naše Tekla ví radost že je nade vše.
Od koho koupil Bedřich ar fazolového pole?
Provádím nejen sám skontra, ba společně i se synem.
Nevěřím, And Olina že by neznala.
Kde je Lenky ta raketa?
Náš Vít rub kalika nepozná.
Zdejší lihovar hany si nezaslouží.
Pár osob u benzinové stanice čekalo na auto.
Právě kvetl tam tamaryšek.

84. VSUVKA.
E. Šrajer, Parník u Č. Třebové.

Když do malé části pluku
německá spojka vnikne,
okrouhlá známá stavba
hned nám z toho vznikne.

85. LIŠTOVKA.
Zdeněk Hořeší, Frýdštejn.

Ů	O	R	N	Á	D
N	P	Í	L	E	O
O	O	P	Č	I	T
O	A	S	A	K	J
N	T	E	K	R	A

HÁDANKÁŘSKÝ ROZHLÁSEK.

Našim přispěvatelům:

Došlé příspěvky postupně zařaďujeme k otištění. Snažíme se, aby každý měl svoji nejlepší hádanku otištěnu. Při nedostatku místa to však nejde rychle. Čím bude příspěvek hodnotnější, tím dříve bude uveřejněn.

Účastníkům přesmyčkářského turnaje:

Nemohu uveřejňovat pro nedostatek místa výsledky jednotlivých kol. Kdo si přeje věděti jak hrál v jednotlivých kolech, nechť přiloží známku na odpověď, abych mu mohl napsati. Bude-li vás zajímati luštění některých soupeřových přesmyček, také vám je sdělím. Někteří hádankáři se zbaběle vzdali přesmyčkářského turnaje. Nejsou to jistě správní kluci, když i po jednom ztraceném bodě nechávají zápolení. Uvedu vám později seznam těch, kteří závod nedokončili. O takové kamarády, kteří nevydrží závodit, nestojíme, a radíme jim, aby se po druhé do turnajů nepřihlašovali. Jsou to na př.: Luděk Přenosil, Ivo Mach, Fr. Nováček. Podskálek, Sigut. Kalenský a jiní.

Všem hádankářům z Prahy, Brna, Budějovic, Mor. Ostravy, Příbrami a Olomouce:

Snad by se vám líbilo změření hádankářských sil v meziměstských luštitelských utkáních. Kdo by se chtěl zúčastniti, nechť mi pošle známku na zaslání hádanek, které pak bude míti za úlohu vyluštiti. Hráti se bude utkání Praha—Brno, Budějovice—Mor. Ostrava, Příbram—Olomouc. Zúčastniti se mohou všichni hádankáři z uvedených měst. Hráti se bude jen jeden zápas, které město bude mít zdatnější hádankáře, tak zápas vyhraje. Čím více bude mít některé město svých representantů, tím větší bude mít naději na vítězství. Přihlášky zašlete nejpozději do 7 dnů ode dne vyjití tohoto čísla.

Děkuji všem milým hádankářům za vánoční pozdravy, které mě potěšily. — Zdeněk Hoření: Děkuji za pěkné pohledy, které jsi mi poslal do sbírky.

NÁVOD K LUŠTĚNÍ A TVOŘENÍ VŠECH DRUHŮ HÁDANEK.

(Pokračování.)

PŘEDPONKA.

Před základní prvek předložíme hlásku nebo slabiku, čímž vznikne zvětšený nový taj. Příklady: Luh, pluh. Rajka, krajka.

PŘESMYČKA.

Z daného slova neb věty tvoří se slovo neb věta nová. Náznak nebo obsah dalších přesmyček je udáván v závorce. Příklad: zahradník, hazardník. Nápověda stárne, Prodaná nevěsta.

PŘESMYČKA KRESLENÁ.

Jsou udány obrázky z kterých nutno nejdříve nalézti základní prvky, jejichž hlásky se pak přesmykují (přemisťují).

PŘESMYČKA REBUSOVÁ.

Náznak rebusový nutno nejprve objevit a správně vyjádřit, potom jeho hlásky přemístit. Příklad: 20. X. 1942 část Prahy. Datum a košile — mateřídouška.

PŘISVĚDČOVAČKA (též souhlaska).

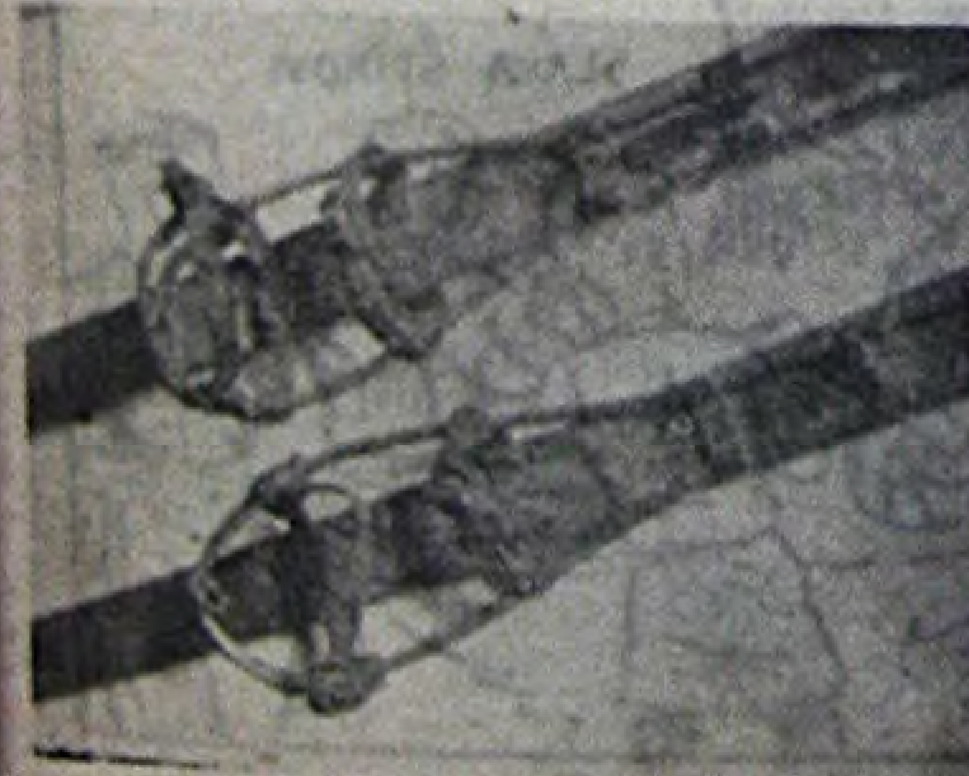
Výraz, značící přisvědčení, klade se jako předpona k naznačenému prvku. Vzniklý tvar odlišného výrazu jest rozluštěním tajenky. Příklad: Ba ret (baret). Da, anoda.

PŘISVOJOVAČKA (též přisvojka).

Ke skrytému prvku předloží se přisvojovací zájméno. Příklad: Dvě dámy, medvěda my.

SPRÁVNÝ KLUK, časopis radostného mládí. Vedoucí a odpovědný redaktor František Smrček. — Vydavatel Kuratorium pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě. — Vychází čtrnáctidenně Nákladem a rotačním tiskem Tiskových podniků Globus v Brně, Veveří ulice 8.
Redakce Praha II., Senovážné nám. 24, telefon 210-41. — Administrace Brno, Veveří 8, telefon 16793, 16794, 16795. — Předplatné na půl roku K 6.50. Poštovní spořitelna 102.600. — Výhoda novin. sazby přiznána výnosem ředitelství pošt a telegrafů v Brně čís. 1A4-80482-19493. Časopis jest podáván u poštovního úřadu Brno 2. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí a nehonorují.

O VZNIKU LYŽÍ V ČECHÁCH

První české lyže s rákosovým vázáním.

Půl století uběhlo od doby, kdy se zrodily v horské vsi Horní Branné u Jilemnice první české lyže. Razily si cestu kupředu v praktickém životě, v kruzích lesníků a hajných. Později vzbudily zájem u přátel sportu. Jak se první lyže zrodily, dovídáme se ze starých záznamů a pamětí. Ty pečlivě sebral a zaznamenal mladý historik českého lyžařství Emil Flégl. Jan hr. z Harrachu zavedl lyže roku 1892. Na radu inž. Ferdinanda Reicha dal je zhotoviti podle vzorů, kterých bylo již se zdarem použito v lesní službě zkušenému koláři Františku Soukupovi. Inž. Reich provedl nákresy. Za první lyže platila lesní správa 40 krejcarů za kus, později se odměna zvýšila na 4 a 5 zlatých 60 krejcarů, což byla polovina ceny v cizině. Na zhotovené lyže obstarával vázání sedlář Štěpán Šír. První vázání z rákosu se dvěma řemeny přes boty a nárt udrželo se dlouho. Železné součástky k prvním lyžím dělal kovář Karel Patočka. Bez vázání nebylo možno jezditi ani jich v lesní správě použíti. Prvním výrobcem sportovních lyží je Václav Lorenc z Horní Branné. V oficiálních kruzích udržoval se houževnatě názor o první výrobě lyží na štěpanické pile. Tvrdilo se, že pilský sekerník Vondrák, který zemřel 6. února 1939 jako 85letý kmet, zhotovil první lyže ze dřeva bukového, podle vzorů norských, s vázáním zcela primitivním, silný řemen přes špičku, pata volná, později spjata rákosem. Historik Flégl klade zvláštní důraz na tuto nejasnost: Není vůbec prokázáno, přivezl-li hrabě Harrach z cest po Norsku vzorné norské lyže. — Na štěpanické pile dělaly se lyže později než v Branné. Důvodem tu byla šetrnost hraběcích úředníků, kterým se zdál výdělek mistra Soukupa příliš veliký a proto zkoušeli výrobu lyží Vondrákem na panské pile. Branští současníci sedlář Šír a truhlář Novák tvrdí, že vzorné lyže a originály dostaly se buď do Wienu nebo na správu statků na Hrádek u Nechanic. Lyžařství, které se stalo naším národním sportem, jistě plně zasluhuje, aby jeho počátky byly pravdivě vylíčeny, bez ohledu na místa a osoby. Dnes jsou lyže na horách dopravním a sportovním prostředníkem, bez něhož nelze si představit charakter kraje. Používají jich vedle sportovců lyžařů školní děti k docházce do školy a prostí horalé cestou za denní prací.

Foto a text Antonín Dubský.

JAK ŠTIKA ZÍSKAL ZPĚT ODCIZENÝ MÍČ.

Kresby: M. Čermák.